

RESET18, radiografia del present

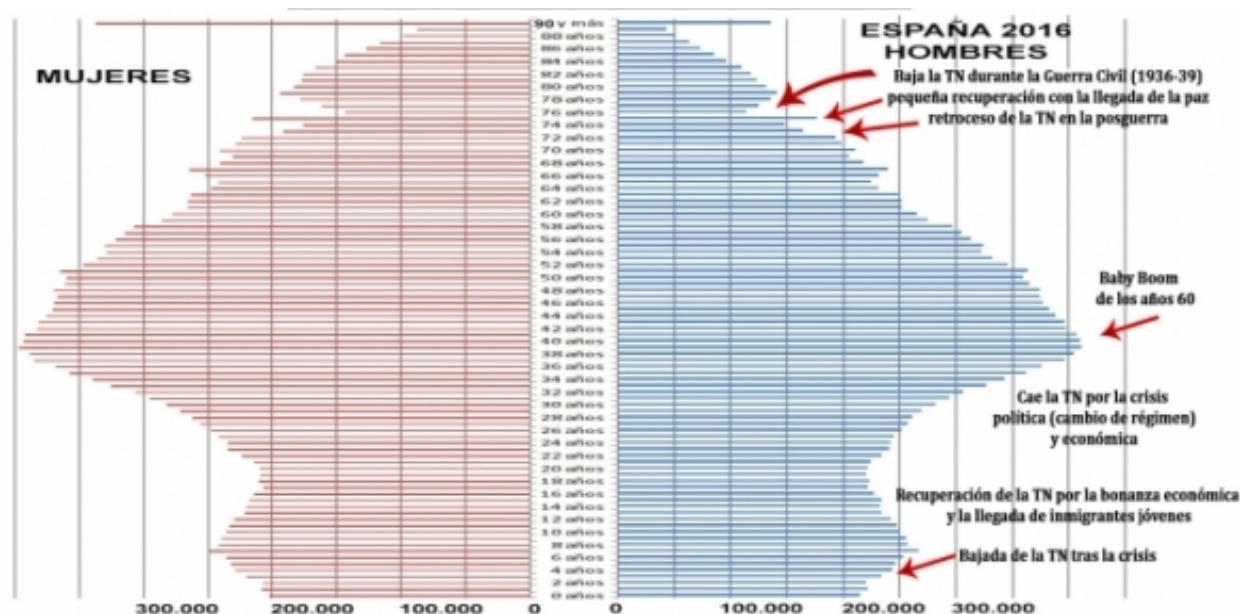
Published by [Interacció](#) [1] on 20/04/2018 - 11:12 | Last modification: 17/02/2026 - 11:06

Una mirada crítica al context actual de les pràctiques culturals, marcada per tensions entre models tradicionals i noves formes de participació, producció i mediació.

Cultura és canvi. Inspira't en el futur. Així es presentava el Reset18, la trobada anual del sector cultural promoguda per la Fundació Contemporànea - La Fabrica i l'Obra Social "La Caixa" que va tenir lloc dilluns 16 i dimarts 17 d'abril al CaixaForum Barcelona. El Reset pretenia preguntar-se i trobar respostes entorn de les possibilitats del sector cultural d'identificar i ampliar els seus públics en un futur. I, de fet, respostes no en van faltar, però encara van sorgir més preguntes.

La inaugural 'Por al futur', conduïda per la sociòloga Elena Rodríguez San Julián, analitzava l'actualitat amb un prisma de tons *punk* i una perspectiva de futur més aviat derrotista. Parlava del trencament del binomi esforç-recompensa de què s'havia gaudit en el passat. A partir de la piràmide de població (imatge, amb 'comentaris' inclosos), analitza les situacions en què es troben diferents generacions actualment. Els pensionistes, cada cop amb més pes demogràfic, davant una població jove i indefensa que a més de ser culpabilitzada com a hedonista i despreocupada, s'enfronta al repte de resoldre les seves preocupacions més bàsiques i problemàtiques, com la feina o l'habitatge, sense suports públics.

Veiem al gràfic mostrat, sorprenents apreciacions com la 'pequeña recuperación con la llegada de la paz' el 1939.

La sociòloga dibuixava el perfil del jove actual (entre 18-25 anys) com un consumidor de la cultura de masses. I al mateix temps, feia referència als grups minoritaris 'interessats' que creen per ells mateixos, generant nous continguts i tendències. Marcant un paral·lelisme entre el carrer i la xarxa, Rodríguez San Julián afirmà que "allò que es crea al carrer és allò que desitgen els joves més enllà de la indústria".

Van seguir l'Edat d'or de les series i El directe arrasa, on es van analitzar els públics majoritaris (l'anomenat "gran públic") en l'àmbit de les produccions cinematogràfiques, televisives o de grans festivals i macroconcerts, exemplificat amb el cas concret de LiveNation. Es va plantejar sobretot quin era el motiu de l'èxit, no tant quin hauria de ser en un futur proper per tal d'arribar a més gent o al públic fins ara inexistent. Així, les noves plataformes o sistemes de compartició semblaven especialment rellevants pels ponents.

Reset18: radiografia del present cultural en transformació

Màlaga té un pla, introduït per l'alcalde malagueny, Francisco de la Torre, va presentar el projecte de ciutat, amb la cultura com a eina per la promoció econòmica i turística de la ciutat. El [vídeo de promoció turística](#) [2] amb què va obrir la conferència ho va evidenciar. El model exposat situava els equipaments culturals, sobretot museus (37 en total), com a eina per regenerar certes zones i barris. No us resulta familiar? La descentralització de l'Estat respecte la capitalitat cultural espanyola, Madrid, era un dels punts que buscava empatitzar amb Barcelona, paradigma del qual el mateix alcalde deia haver-se inspirat. Poc sobre polítiques culturals, més enllà d'alguna referència escadussera a les biblioteques i els esdeveniments com el Festival de Málaga. Una incisiva pregunta del públic sobre el centre creatiu [La invisible](#) [3] va posar [en qüestió](#) [4] que [aquest model](#) [5] tingui en compte el teixit cultural malagueny i les seves necessitats reals, ja que l'alcalde va aportar xifres del [creixement econòmic](#) [6] en comptes de remarcar l'impacte social del seu model.

La primera jornada acabava amb El màrketng del mal, dinamitzat per Javier Lesaca, i Què va passar amb el futur, d'Angelique Spaninks. D'una banda, Lesaca va tractar les eines de comunicació i propaganda del DAESH, i de l'altra, Spaninks va presentar l'espai creatiu STRIJP-S, creat l'any 2000 a Eindhoven.

L'endemà la jornada començava des d'una altra perspectiva, gràcies a la presència de Neil Harbisson i el seu sensor, presentant Ser cíborg avui. El cíborg amb marcat accent català va presentar la Cyborg Foundation, nascuda al Tecnocampus de Mataró a partir d'una iniciativa de Moon Rivas i ell mateix. Més enllà de fer, lògicament, certa promoció, Harbisson va plantejar veritables interrogants d'un futur no tan llunyà. Entre moltes idees, l'artista visual i musical parlava de la transespècie com una realitat tangible tal com pot ser-ho avui la transexualitat. La possibilitat de dissenyar-nos a nosaltres mateixos ("design yourself" és el lema de la fundació) i aportar nous òrgans i sentits al nostre cos, així com la necessitat ètica de modificar-nos com a humans, abans d'alterar el nostre entorn amb el desgast mediambiental que això suposa. També ens situava en el Post-art, que va en contra del mateix concepte d'art perquè a través de nous sentits, artista, espai, públic i obra d'art són una mateixa cosa, el propi cos.

A continuació Jesús Cimarro, director de Pentación Espectáculos i del Festival Internacional de Teatre Clàssic de Mérida va delectar els assistents amb un seminari de gestió d'empreses teatrals. Clàssics i famosos plantejava si les iniciatives teatrals privades necessiten la presència d'estrelles del cinema i de la televisió per sobreviure. Cimarro va explicar com havia reflat un festival ruïnós no només per la particularitat del seu escenari principal, el teatre més gran de l'Estat. Des de la perspectiva de l'empresari teatral el productor va insistir en la necessitat de saber què demana el públic de teatre. Al mateix temps, Cimarro va reiterar que la seva obsessió és que s'exhaureixin les entrades, de la mateixa manera que el sabater vol que tothom compri sabates. I és que el director d'un dels festivals teatrals que més ha crescut en els últims cinc anys no va exposar per què creu imprescindible que la gent ompli els teatres. D'aquesta manera, la ponència va ser una defensa aferrissada del teatre com a producte de consum i amb prou feines es van tractar qüestions artístiques. Si el teatre ha d'agradar a tothom, ens podem preguntar on queda la qualitat.

Amb una dosi més de pessimisme a l'horitzó, el polítleg Fernando Vallespín ens preguntava si 'El futur era això?' I sembla que el present almenys s'ha carregat la base material del marxisme, però també la lògica capitalista de creixement infinit. Vallespín va senyalar l'expansió de la individualitat hiperconnectada i la instrumentalització de la cultura com a entreteniment evasiu. De la mateixa manera, l'error de l'humà contemporani és situar-se en la massa que actua sense ser conscient de ser-ho. Així, la falsa idea de llibertat que ens aporta el consumisme és el triomf del capitalisme. I si triomfa és perquè aquest té la capacitat, o almenys l'objectiu, de satisfer la majoria dels nostres desitjos.

Les jornades van seguir amb el debat de C. Tangana i Roberto Salas, que van especular sobre les noves eines i els públics massius de la música més independent. Sobretot analitzant què és l'èxit per als *millennials*, i especialment de les noves maneres de produir i compartir música digital, i el seu impacte sociològic. Per acabar, Fernando Zapata va tancar el Reset18 amb una bona dosi d'humor i optimisme. Ens va fer mirar endavant, cap a la mediació com a destí per trobar-se amb nous públics. La seva proposta, passa per fer concerts que puguin atraure un públic familiar i més jove, a través de peces musicals contemporànies, del pop, el rock i fins i tot al heavy, més recent i conegut. Mesclades al mateix temps amb peces clàssiques, amplia el ventall de seducció de la música pel nou públic.

A tall de conclusió, apuntem alguns ítems que a parer nostre sintetitzen les jornades. Per exemple, la destacada

visió centralista de la cultura, des de Madrid. Fent evident el desequilibri cultural amb Catalunya i altres perifèries de l'Estat espanyol.

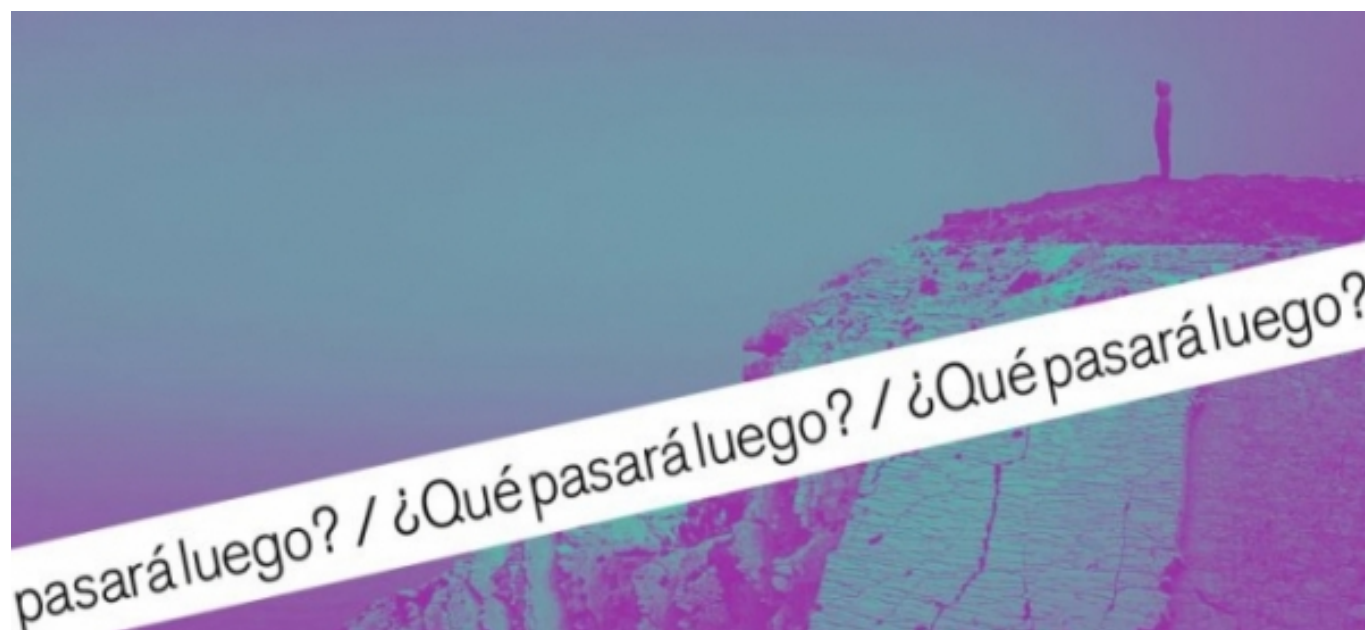
El punt de vista i la concepció de les estructures culturals en vertical. Recollint moltes propostes institucionals o de grans corporacions, i en canvi, poques iniciatives alternatives i petites que contrastessin amb el discurs monolític.

La percepció de tenir una escassa visió internacional (en contraposició per exemple al Pública17, germà gran del Reset).

Es denota també un salt generacional evident entre ponents joves i ponents més grans: Alguns dels ponents fins i tot evidencien la manca de cultura digital presumint de ser analògics i no pertànyer al món de les xarxes.

Una sorprenent manca de perspectiva de gènere: molt poques dones en les ponències i taules rodones. La majoria d'elles es limitaven a moderar els debats. Si la cultura ha de ser canvi cal superar la cotilla heteropatriarcal.

Es va poder mirar endavant amb alguns plantejaments com la transespècie i tot els canvis culturals i socials que pot comportar. També amb la mediació desacralitzadora a l'Òpera i la música clàssica com a exemple. Però sobretot, es va fer evident la necessitat de diàleg transgeneracional, per seguir avançant en la cultura, amb l'experiència i el risc.

Idea central

La cultura contemporània requereix una lectura actualitzada que incorpori la complexitat de les pràctiques, les tensions socials i les possibilitats obertes per noves formes d'organització i participació.

Categories: Crònica

Categories: Article

Tags: arts i creació

Tags: pensament cultural

Tags: educació i cultura

Tags: participació cultural

Tags: polítiques culturals

Tags: cultura digital

Tags: treball cultural i professionals

- [7]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2018/reset18>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://www.youtube.com/watch?time_continue=34&v=3rvYTrOieYQ

[3] <http://www.lainvisible.net/>

[4] https://www.eldiario.es/andalucia/enabierto/Mentir-Casa-Invisible_6_747235294.html

[5] <http://revistaelobservador.com/sociedad/cultura/9679-la-politica-museistica-es-una-burbuja-a-punto-de-estallar-l-a-aventura-cultural-de-francisco-de-la-torre-pp-hipoteca-82-millones-de-euros-del-ayuntamiento-de-malaga-a-10-anos-abren-mas-museos-cuando-las-visitas-a-los-que-ya-existen-se-estancan-o-bajan>

[6] https://www.eldiario.es/economia/Crece-ocupacion-Malaga-viviendas-turisticas_0_756625041.html

[7] <https://interaccio.diba.cat/node/7556>